

C.O. ROSENIUS
ROMERBREVETS
BUDSKAP

Rom 2, 21-24

21-24: Du som altså lærer en annen, lærer du deg selv? Du som forkynner at en ikke skal stjele, stjeler du? Du som sier at en ikke skal drive hor, driver du hor? Du som har avsky for avgudene, raner du deres templer? Du som roser deg av loven, du vanærer Gud ved å bryte loven! For på grunn av dere blir Guds navn spottet blant hedningene, slik det står skrevet.

Den form grunnteksten uttrykker seg i, er meget sterk i disse fire versene, som sammen utgjør en slags tilføyelse til de fire versene foran. Satsene i disse fire versene kommer som sterke utrop. I det foregående hadde apostelen regnet opp jødernes mange og store fortrinn. Men på et øyeblikk rykker han nå hele denne skjønne trøstegrunden ut under dem, samtidig som han blottstiller all den styggedom og hykleri de skjulte under alt sammen. Han sier: Du har et betydningsfullt navn. I loven har du den rette form for all Guds kunnskap og sannhet. Du har den sanne Gud, og kjenner hans vilje, slik at du kan lære hele verden, være en veiviser for blinde, et lys for dem som er i mørke. Men - lærer du deg selv? Du forkynner at en ikke skal stjele, men stjeler du? Du sier at en ikke skal drive hor, men driver du hor? Du har avsky for avgudsbildene, men raner du templene deres? Dette var i sannhet forferdelige tordenslag mot den skinnfromhet og egenrettferdighet som nettopp var så karakteristisk for jødene.

[* I COR's svenske bibel stilles det ikke spørsmål ved, men konstateres, hvordan de lever, f. eks. Så lærer du ju icke dig själv, du som lærer andra. Du som predikar, at man icke skal stjåla, du stjål. Du som säger, att man icke skall göra hor, du gör hor, osv.]

De syndene apostelen her går inn på, var ikke bare tilfeldig valgte, for likesom bare å nevne motsetningene til deres fortrinn. Nei, dette var nemlig svært vanlige synder iblant dem. Den første synden han konkret stiller dem overfor, er: Stjeler du? Pengebegjær og gjerrighet har klekket ut mange metoder for å tilegne seg annen manns eiendom. Og det går fort over i rent tyveri, svikefull framferd, eller uredelighet i handel. Snart ved å undertrykke de fattige, men på en måte så det ikke formelt kan angripes. Eller slik Kristus selv sier om de skriftlærde og fariseerne, som for syns skyld holder lange bønner mens de "eter opp enkers hus" (Mat 23: 14). Slik blir religiøse øvelser brukt til å dekke over tyveriet. Likeså var den kjødelige urenhets synd mot det sjettede bud svært utbredt blant jødene, i horelevnet og ekteskapsbrudd. Dette forholdet omtalte også Kristus ofte i sine straffetaler. Og dette foregikk altså på tross av at de hadde den strenge loven som sa at slike skulle stenes (3Mos 20: 10, Joh 8: 5). En tredje synd var at de indirekte ranet templet. Av profetenes budskap ser vi at når det gjaldt deres ofring og avgifter til templet, så drev de med svik og urettferdig framferd, slik at Gud (v/templet) altså ikke fikk det som tilkom ham (se f. eks. Mal 1: 8-14, 3: 8-10, Neh 13: 10). Når apostelen nettopp nå konfronterer dem med slikt, så er det en helt dagsaktuell situasjon han tar opp. Hans siktemål er å vise hvordan jødernes fromhet er gjennomsyret av falskhet og hykleri.

Dette kunne han ha fortsatt å tale ennå mer om. Men nå samler Paulus alt det han har sagt i en eneste sønderknusende sluttsats:

Du som roser deg av loven, du vanærer Gud ved å bryte loven. Dvs.: nettopp ved at du roser deg av loven, og likevel bryter loven i din framferd, så bringer du vanære over Gud og hans ord, "for på grunn av dere blir Guds navn spottet blant hedningene, slik det står skrevet". Han sier mao.: Den måten dere lever på, gjør at når hedningene ser deres liv, og hører at dere roser dere av deres forhold til den eneste sanne Gud og hans lov, så må de jo tenke at denne guden og denne loven kan ikke være mye verdifull, når dere som er hans folk fører et slikt liv. "Slik det står skrevet", dvs. hos deres egne profeter hører vi jo Gud selv klage over akkurat dette, og sier: "Da de kom til de folk som de kom til, vanhelliget de mitt hellige navn, og det ble sagt om dem: Dette er Herrens folk" (Esek 36: 20). Dette er selve tyngdepunktet i den knusende straffetalen Paulus gir jødene her.

Det å påføre Guds navn vanry, dvs. vanhellige Guds navn ved sitt liv, er en så fryktelig sak at et Guds barns hjerte fullstendig ville forgå, bare med tanken på muligheten av å skulle kunne begå en slik synd. Her sier altså apostelen at det var det jødene gjorde ved sitt liv. Og at det var så åpenbart at selv hedningene, i åndelig mørke, kunne bedømme dette, og av samme grunn kunne komme til å forkaste Herrens navn. La oss igjen se for oss hvor høyt en jøde mente han stod over hedningene, på grunn av de mange og vektige fortrinn en jøde hadde framfor dem. Hvordan så han ikke medlidende ned på disse han karakteriserte som "blinde", "som er i mørke", osv. Nå anklager apostelen ham for at hans synder førte til at hedningene kom til å forakte og forkaste Gud. I sannhet et forferdelig knusende oppgjør, det Paulus tar med dem her.

Slik må ethvert menneskehjerte knuses og tilintetgjøres, hvis der skal bli en ny fødsel, et sant og salig trosliv, som er blitt til, og lever sitt liv, av den nåde evangeliet forkynner. Og det var det apostelen hadde som mål med denne knusende forkynnelsen: "å rydde vei for Herren", å "senke hvert fjell og hver haug". Derfor måtte han ved sin forkynnelse såre og bedrøve, for at hans herlige evangelium etterpå desto bedre kunne lege og opplive.

Men det apostelen her sier om jødene, det passer dessverre altfor godt på de fleste som går for å være kristne. Det gjelder ikke minst de skriftlærde blant oss. De som leder andre, men ikke seg selv. Som rett og slett lever et ubotferdig liv. Å, måtte hver og én som leser disse ord fra apostelen, ta dem til hjertet og tenke etter om det passer på meg! Ved den hellige dåp har Gud tatt deg inn i samfunn med seg. Du går kanskje til og med fram og tar imot Kristi legeme og blod i nattverden. Du har kanskje riktig god kunnskap om kristendommen, slik at du vitner for andre. Taler kanskje om hvor nødvendig det er å omvende seg, om en sann tro og et hellig liv. Men - hvordan er det med deg selv? Med ditt hjerte, og ditt liv? Dette er den rette måten å møte apostelens budskap på. Lever du selv i den omvendelsen som er av Gud? "Ingen skapning er skjult for ham". Han kjenner alt og alle. Lever du selv daglig helliggjørelsens liv, så du dør ditt eget kjøtt, dets lyster og begjæringer? Eller kanskje kristendommen din bare består i hva du vet, og kanskje taler?

Du sier kanskje: Selvsagt skal en frykte og elske Gud over alle ting. Men i praksis dyrker du ennå dine småguder. Det har ikke ført til at du kommer for nådestolen med frykt og klage over dette! Kanskje du holder fram Guds bud for andre, men selv misbruker du Guds navn i det daglige. Selv bryter du helligdagsbudet. Selv er du i det skjulte en drunker. Kanskje lever du i hat til et menneske (du kan ikke fordra ham/henne). Eller du har en hemmelig last? - Å, hele din kristendom er jo da et forskrekkelig hykleri! Men Herren, den allmektige og hellige, ser det. Han kjenner deg.

På denne måten "hoper du deg opp vrede til vredens dag, den dag da Guds rettfærdige dom skal bli åpenbart", - så sant Gud ikke lyver. Og på denne måten gir du andre, som ser deg, grunnlag for å forakte og forkaste den hellige læren du bekjenner deg til. Din ugudelige framferd blir til trøst for dine nærmeste og de du treffer i arbeid og fritid, så de ikke uroes i sin uomvendte tilstand. Du bidrar dermed til å forderve og forherde dem som Kristus gav sitt liv for. Dette skal han en dag kreve deg til ansvar for! Hvis du bare ikke bekjente deg til hans navn, så fikk din synd ikke følger for andre enn deg selv. Men nå synder du på Herrens hellige navn - og det rammer også dem han har kjøpt så dyrt. Om dette forholdet er det Herren sier: "Hva har du med å fortelle om mine lover og ta min pakt i din munn? Du hater jo tukt og kaster mine ord bak deg" (Sal 50: 16-17).

Et hjerte som ikke vil Herrens vei, griper til enhver mulig unnskyldning for å kunne omgå den guddommelige sannheten som søker å vekke opp fra den ulykkelige søvnen. Om nå Herren arbeider på et slikt menneske, så det mister mange av disse unnskyldningene det klamret seg til, - men beholder en eneste som det ennå griper til. Da er det forgjeves, alt det som var virket i hjertet til dette menneskes frelse. Det blir da værende i sin synd, kommer aldri til en rett omvendelse, og får aldri erfare hva en sann tro og gjenfødelse vil si. Dette er grunnen til at apostelen så iherdig forfølger jødene i alt de forskanser seg i. Ved at han viser den skarpe kontrasten mellom det livet de levde - og deres kunnskap og alle deres fortrinn, har han nå forsøkt å rive ned de skansene de hadde bygd ved at de eide Guds ord og den mektige gudstjenesten, ...

Men det stod ennå en skanse tilbake: De hadde omskjærelsen, det tegnet Gud hadde gitt dem, på hans pakt med dem. Skulle heller ikke det bety noe? Skulle vel Gud ha gjort en pakt med dem, og gitt dem så alvorlige bud som stadfestelse på dette - og så skulle det ikke bety noe? Skulle de stå der overfor Gud, på like fot med hedningene? Slike tanker møter nå apostelen med disse ordene: